

9 BEZOEK UIT DE HEMEL

Wat had ik ze er graag bij gehad, mijn ouders, op de dag dat ik zeventig werd. Ze zouden hebben gezien dat het in alle opzichten goed met me ging. Dat vinden ouders fijn, als het goed gaat met hun kind. Ook al is dat kind inmiddels bejaard.

Ze zouden in mijn tuin onder de notenboom hebben gezeten, lekker in de schaduw, en mijn moeder zou gezegd hebben: 'Kijk, dit weer bedoel ik nou. Zó heet en droog was het toen jij geboren werd.' Jarenlang was het een terugkerende anekdote: dat de mussen van het dak vielen toen zij mij in dat kleine slaapkamertje ter wereld bracht. Als kind zag ik dan geen bezwete moeder voor me, maar arme vogeltjes die met zachte plofjes neervielen in de tuin.

Ja, waren ze er nog maar één keer bij geweest. We hadden herinneringen opgehaald, mooi of lelijk, het maakte niet meer uit. Hun dood had ons verlost van de angst elkaar te kwetsen. We konden nu alles tegen elkaar zeggen, zonder oordeel, zonder voorbehoud.

Ik zou mijn moeder, die er werkelijk prachtig uitzag in haar hemelsblauwe jurk, vertellen dat mijn eerste liefde, die haar ooit zoveel zorgen baarde, onlangs gestorven was. En omdat haar hart vrij was van alle mitsen en maren die bij het leven horen, zou ze er oprecht verdrietig om zijn.

Mijn vader zou zijn lege glaasje heffen en als vanouds zingen van: *Geef me nog een drupske!* Waarna ik over zijn laatste dagen zou beginnen, toen hij op zijn sterfbed vele denkbeeldige glaasjes had geheven, recht in het gezicht van Magere Hein die geduldig aan het voeteneind stond te wachten. 'Weet je nog', zou ik hem vragen, 'dat je op het eind nog een tijdje bij mij hebt gelogeed?' Hij zou naar me knipogen. Natuurlijk wist hij het nog: hoe we 's ochtends met blote benen - hij met zijn hoofd op mijn schouder - naast elkaar op de rand van het logeerbed gezeten hadden. Zwijgend, met uitzicht op de po-stoel die straks gelegeerd moest worden. Maar dat kon best nog een tijdje wachten.

'En ik?', zou mijn moeder zeggen. 'Hoe was ik, toen ik op mijn eindje lag?' We zouden elkaar aankijken en beginnen te lachen. Wist zij het echt niet meer? Hoe zij haar schoonzoon het advies had gegeven veel tomaten te eten, omdat dat goed was voor zijn prostaat?

'Dat is waar ook!', zou ze grinniken. 'Dat had ik ergens gelezen en ik dacht: dat geef ik hem nog even mee.'

En dan, omdat het moment er nu rijp voor leek, zou ik erover beginnen. Over hoe ik terugkeek op haar laatste uren en de spijt die ik voelde. Omdat het zo snel was gegaan. Omdat ons afscheid geen recht deed aan haar liefde voor mij, en al helemaal niet aan mijn liefde voor haar.

'Mam', zou ik zeggen, 'het zit me nog altijd dwars dat... toen jij doodging, had ik alleen maar oog voor mezelf. Mijn eigen leventje was net in puin gevallen. Jouw dood leek daar maar een voetnoot bij.'

Waarna zij, nog voordat ik was gaan huilen, haar hand op de mijne had gelegd en sussend gezegd had: 'Maar dat wist ik toch, kind. Maak je toch niet altijd zo druk.'

Illustratie: Rosanne van Leusden

10 MORGEN BEN IK OUD

Er was een nieuw boek verschenen. De schrijfster ervan had ontdekt dat de meeste mensen wel oud willen worden, maar het niet willen zijn. Dit gold met name voor vrouwen, die blijkbaar meer te verliezen hebben. Zelf was zij ook zo'n vrouw, vertelde ze in de praatshow op de televisie waar zij tekst en uitleg kwam geven. Nú was zij nog jong en begeerlijk, meende zij, maar over pakweg twintig jaar zou ze oud, lelijk en der dagen zat zijn. Was er een manier om dit lot te verzachten, of liever nog: te ontlopen? Om hier achter te komen was ze te rade gegaan bij een aantal oudere vrouwen die al jaren met het bijltje hakten. Uit die gesprekken was haar boek gerold.

Haar queeste herinnerde mij aan die van mijzelf, toen ik mij als veertigjarige journaliste verdiepte in mijn toekomstige ouderdom. Daartoe sprak ik met een aantal gewone grijsaards: onbekende mannen en vrouwen die er ondanks de beperkingen van de ouderdom het beste van probeerden te maken. Die gesprekken vormden de basis van mijn boek *Morgen ben ik oud*.

De schrijfster op de televisie vergaarde haar inzichten binnen een specifieke groep zogeheten powervrouwen: maatschappelijk succesvolle types die ondanks hun vergevorderde leeftijd nog steeds wijd en zijd bekend en populair waren. 'Hoe doen jullie dat toch?', was haar kernvraag geweest. Met andere woorden: leer mij alsjeblieft hoe ik later net zo'n leuk, geestig en slim mens kan worden als jullie.

Dat laatste schoot mij in het verkeerde keelgat. Waarom zou je in hemelsnaam tot je laatste snik geweldig en onweerstaanbaar willen blijven? God bewaar me. Ik koester nog steeds de uitspraak die ik eens aan Annie M.G. Schmidt ontlokte. Gevraagd naar haar beleving van de oude dag verzuchtte ze: 'De buitenwereld roept de hele dag tegen je dat je niet bij de pakken neer moet zitten. Kijk eens naar die en die, zeggen ze dan, die rijdt op zijn vijffennegentigste nog op de fiets heen en terug naar Frankrijk! Je moet alles blijven kunnen. Vooral niet oud worden. Terwijl ik zo vaak denk: ik heb mijn tijd gehad. Laat me nou eens lekker in mekaar storten.'

Mijn idee. Prima om een voorbeeld-voor-ons-allen te zijn, maar niet tegen de klippen op. Als ik een powervrouw was, zou ik blij zijn dat ik op hoge leeftijd eindelijk mijn veren mocht afleggen, omdat ik niets meer te